

Kinkerbuurt De Hallen bestaat tien jaar

Ietsje veryuupt, maar nog altijd voor de buurt

Tien jaar geleden veranderden De Hallen in West van een verlaten tramremise in een knooppunt voor kunst, cultuur, film en horeca. De buurt vergroeide met De Hallen, inmiddels een geliefd centrum voor iedereen in de Kinkerbuurt. 'Ik dacht dat dit er altijd al zat.'

Marc Kruyswijk
AMSTERDAM

Nog maar tien jaar geleden waren De Hallen in West een soort zwarte vlek op de kaart van Amsterdam. De hallen waren er wel, maar de voormalige tramremise ging schuil achter hoge muren: wie niet bij het vervoerbedrijf werkte had er niets te zoeken. Midden in een woonwijk waar de mensen hutjemutje woonden, waren de hallen gesloten en exclusief.

In de ooit potdichte plek is nu iedereen welkom. En iedereen komt ook daadwerkelijk: niet alleen buurtbewoners weten de voormalige remise te vinden, op een doorsnee middag zijn er bezoekers uit de hele stad, het hele land en zelfs de hele wereld.

Schitterend

Vier Amerikaanse studenten op reis door Europa besteden een hele middag van hun drie dagen in de stad in De Hallen, om te beginnen met een late lunch. Volgens Timothy staat het op de tweede plaats van hun to-dolijstje voor Amsterdam. 'Het Anne Frank Huis stond bovenaan. Heel indrukwekkend, maar je wordt er ook omringd door andere toeristen. We

hadden online gezien dat dit een authentieke Amsterdamse plek is. Het is inderdaad schitterend.'

Pal naast de Amerikanen zitten Yolanda en Karin Keijzer, twee zeventigers uit de Kinkerstraat. De zussen delen een poké bowl voordat ze straks gaan kijken naar *Nesjomme* in de Filmhallen, de bioscoop naast de Foodhallen. 'Dit is een van de weinige plekken waar je echt alles en iedereen tegenkomt. Dit is jong en oud, mensen komen uit alle windstreken. Te veel toeristen? Mwah, overdag is het prima, 's avonds kan het wel een beetje veel zijn.'

Tien meter verderop, in de centrale Hannie Dankbaarpassage, zit Poppenkast Opgepast midden in een uitvoering voor een stuk of twintig kinderen en hun ouders. Buurtachtiger wordt het niet. Raymond, vader van Roos (5), komt hier vaker. 'We wonen bij het Surinameplein, maar we fietsen hier regelmatig heen voor een broodje op de Ten Katemarkt, daarna gaan we hier boeken lenen bij de bibliotheek.' En dan is er ook nog Beeldend Gesproken, een galerie voor mensen die niet direct een enorm budget hebben.

Ruimte voor kunst

In De Hallen is er voor ieder wat wils, al sinds op 15 februari 2015 toenmalig burgemeester Eberhard van der Laan de omgebouwde tramremise

→ Niet alleen buurtbewoners weten de voormalige remise te vinden. Er zijn bezoekers uit de hele stad, het hele land en zelfs de hele wereld.
FOTO MAARTEN DELOBEL

'Theater biedt de kinderen zo veel. Dit gebouw is voor veel kinderen ook een soort tweede thuis – ontzettend zonde als dat verdwijnt'

Melanie de Groen-Schram, directeur van jeugdtheaterschool TIJ

officieel opende. Architect André van Stigt was de drijvende kracht achter de totstandkoming van wat hij zelf 'de huiskamer van de buurt' noemt.

Hij is trots op De Hallen, die volgens hem niet alleen maar van deze buurt zijn. "Het is in de afgelopen tien jaar echt een deel van de stad geworden. Er komen mensen uit de buurt, maar er zijn bijvoorbeeld ook bijeenkomsten van Black Achievement Month. Er is ruimte voor kunst en voor organisaties die elders geen plek kunnen vinden."

Verhipping

Dat is ook precies wat Eva Pel aanspreekt. Zij organiseerde met Marieke Geljon eerder een kunstproject over de Kinkerbuurt, naar aanleiding van de voortschrijdende gentrificatie van de wijk. Pel, kunstenaar en sociaal geograaf, heeft de buurt zien veranderen. "De hele stad verandert natuurlijk, dat zie je overal. Maar de komst van De Hallen heeft hier ook als aanjager gewerkt."

Op een goeie manier, haast Pel zich te zeggen. Ze is als buurtbewoonster nog steeds enthousiast over de ruimte die er in De Hallen is voor organisaties met een maatschappelijke functie. "De bibliotheek bijvoorbeeld, die zit vaak de hele dag vol. En die geweldige Filmhallen. En natuurlijk de Foodhallen. Ik heb er niet meer heen, maar het is zeer populair onder dagjesmensen. Ik zou zeggen dat De Hallen in balans zijn."

Tegelijk zijn de woningen in de buurt duurder geworden. Volgens Pel zou dat inderdaad te maken kunnen hebben met de komst van De Hallen. "Van Oud-West naar Goud-West, werd er voor de ombouw al gauw geconcludeerd. Maar in De Hallen heb je niet het gevoel dat je bent overgeleverd aan de markt, dat is het resultaat van zorgvuldig beleid."

Ietsje veryuupt

Dat is ook precies hoe architect Van Stigt het voor ogen had, zegt hij, al zijn De Hallen misschien 'ietsje veryuupt'. "De Foodhallen zitten iedere avond vol, de bioscoop is een succes: dat levert geld op dat we laten terugvloeien naar de sociale functies. Mede daardoor is het mogelijk om kunst en dialoog een mooie plek te geven zonder dat daar subsidie voor nodig is. Het succes heeft De Hallen onafhankelijk gemaakt van de markt, en van een regering die cynische bezuinigingen in de cultuur doorvoert. En van de gemeente hoeft de cultuur ook niet al te veel te verwachten."

Het is een voortdurend proces, zegt Van Stigt, die 40 procent van de aandelen van De Hallen in zijn bezit heeft. "Er is nu evenwicht, maar dat moet streng worden bewaakt. De stichting heeft geen winstoogmerk, ik wil zelf ook nooit één cent verdienen aan De Hallen. Sterker nog: nu de cultuurpoot zich heeft bewezen, moeten we een stap verder. De nieuwe publieke zaal Hal West, waar we nu mee bezig zijn, moet voor cultuur worden. In die zin kun je zeggen dat de winst die komt uit de televisiestudio, waar

'Dit is een van de weinige plekken waar je iedereen tegenkomt. Jong en oud, mensen komen uit alle windstreken'

onder meer *Jinek* wordt opgenomen, ten goede moet komen aan cultuur voor de stad."

Yasmina zit met een laptop in Belcampo, het 'leescafé' van de OBA in De Hallen. Het is, naar verluidt, de drukst bezochte bibliotheek van de stad. Als zij hoort dat De Hallen tien jaar bestaan, is ze verbaasd. "Tien jaar pas? Ik dacht dat het hier altijd al was. Ik studeer hier graag, de sfeer is helemaal goed. En als ik mijn koffie op heb, schuif ik gemakkelijk door naar de bibliotheek."

'Ik ga toch geen trommeltje met brood meenemen?'

Marc Kruijswijk
AMSTERDAM

Snackbars moeten vroeger dicht, aldus burgemeester Femke Halsema. Met die maatregel denkt ze de nachtelijke drukte beter te kunnen reguleren. Bezoekers vragen zich af waar ze dan hun vette bek moeten halen na een avondje stappen.

Chaos bij de Febo in de Leidsestraat in het centrum. Waar is Koen? Indy weet het. "Die is al naar de Bubbels," sputtert ze, maar ze komt niet boven haar vriendinnen uit. Die zitten stuk voor stuk nog hoog in de energie. Pas nadat ze het drie keer heeft gezegd, landt de boodschap bij Sacha, Indiya, Eef en Demi. "Oooh, is die al bij de Bubbels? Wilde hij niet nóg een kaassoufflé dan?"

Het is net 02.00 uur 's nachts. Nu staan de vriendinnen nog bij de Febo, maar het zou zomaar kunnen dat dat in de toekomst niet meer mogelijk is op dit tijdstip. Als het aan burgemeester Femke Halsema ligt, mogen restaurants en snackbars vanaf 2028 in het weekend maar tot 02.00 uur openblijven en doordeweeks tot 01.00 uur.

Het is misschien geen verrassende constatering, maar er is deze avond niet één snackbar- of grillroombezoeker die de vervroegde sluitingstijd ook maar een héél klein beetje een goed idee vindt. Alex bijvoorbeeld uit Nieuw-Vennep, een tikje wankel op de benen na Café Nol, maar nog vóór de Bulldog. "Wat moet ik dan?" zegt hij. "Bij een avondje feesten hoórt een vette bek. Verwacht de burgemeester dat ik een trommeltje met boterhammen meeneem? Amsterdam is toch geen dorp?"

'Einde van mijn zaak'

De snackbarhouders rondom het Leidseplein maken een minder strijdbare indruk. Yassir en Fatih van snackbar De Prins zeggen dat het wel eens het einde kan betekenen van de

→ Diep in de nacht snacken kan straks wellicht niet meer. FOTO DAPHNE LUCKER

zaak. "Tussen 01.00 en 03.00 uur zijn de uurtjes waarin we de meeste omzet draaien. Als we al om 02.00 uur dicht moeten, worden de kosten van dit bedrijf hoger dan de inkomsten."

Ook bij halal snackbar Dana in de Lange Leidsedwarsstraat wordt het lastig de boel draaiende te houden, zegt bedrijfsleider Kamel. "Dan kunnen we de boel wel sluiten. Tussen 02.00 en 04.00 uur wordt het geld verdiend dat we nodig hebben om de

Plan om snackbars al om 02.00 uur te sluiten niet met gejuich ontvangen

hoge huren in deze buurt te kunnen ophoesten."

Volgens de burgemeester is de aanpassing nodig om de drukte beter te reguleren. Vooral in het centrum trekken horecazaken laat op de avond nog veel bezoekers, wat tot overlast zou leiden. De behoefte aan eten na het uitgaan blijft, maar het aanbod wordt strenger gereguleerd. Fast-foodzaken kunnen wel onder voorwaarden een ontheffing aanvragen.

Volgens de snackbarhouders is er van overlast amper sprake. "Er ontstaan bij snackbars juist leuke gesprekken, je leert je medemens een beetje kennen, er is tenminste niet van die keiharde muziek om je heen," zegt Kamel. "Er gebeurt hier eigenlijk nooit wat, de sfeer is iedere avond perfect."

Bij McDonald's is het vlak voor 02.00 uur even minder gezellig. Twee groepen jongeren doen vervelend tegen elkaar en een jongen krijgt een beuk in zijn gezicht. Het wordt duwen, trekken en schreeuwen, maar de politie is snel ter plekke. "Ik wilde alleen maar kipnuggets bestellen toen die teringlijer bijdehand ging doen," zegt hij even later tegen de politie.

Bij de Febo ertegenover is het zo mogelijk nog drukker. Een sfeerteam van best brede beveiligers zorgt ervoor dat iedereen kan genieten van zijn satékroketje. De vriendinnengroep wil nog wel kwijt dat ze de vroegere sluitingstijden 'écht belachelijk' vinden. Indiya: "Dan moeten we echt een aanvalsplan maken. Als je na het feesten niet meer kan snacken, moet je halverwege de kroeg uit om een bodempje te leggen. Dan moet ik een wekker zetten voor mijn kaassouffléetje."

Kinderen in actie tegen sluiting jeugdtheaterschool

Stefan Raatgever
AMSTERDAM

Jeugdtheaterschool TIJ in Oost stevent af op een faillissement nu de school geen subsidie meer krijgt. Zaterdag dansten jonge leerlingen van de school de dreiging van zich af. 'Het zou zo ontzettend zonde zijn als dit verdwijnt.'

Grijze kou hangt boven het gras van het Ed Pelsterpark op IJburg. Op een paar voetballende tieners na heerst er rust, maar vanuit het Centrum voor Vrije Tijd klinkt muziek. In de gymzaal staat de Junkie XL-remix van Elvira's *A Little Less Conversation* op vol volume aan terwijl 24 kinderen van 5 tot 15 jaar er een dans repeteren die moet uitstralen dat de fase van praten voorbij is. Het is tijd voor actie voor het behoud van de in het pand gevestigde Jeugdtheaterschool TIJ.

Sinds het Amsterdams Fonds voor de Kunst heeft besloten de school

geen subsidie meer toe te kennen, is de begroting met geen mogelijkheid sluitend te krijgen, zegt directeur Melanie de Groen-Schram. De school, die inmiddels twintig jaar bestaat, werd de laatste acht jaar ondersteund met een subsidie van 128.000 euro per jaar. Zonder die steun stevent TIJ regelrecht op een faillissement af. "We hebben onlangs donaties van een privaat fonds en het stadsdeel gekregen en zijn een crowdfundingactie begonnen. Als die actie aanslaat, kunnen we onze lessen in elk geval tot het einde van het schooljaar afmaken," zegt De Groen-Schram.

Megafoon en protestborden

Als alle kinderen worden meegerekend die op hun reguliere school les van TIJ krijgen, telt de theaterschool jaarlijks meer dan 3500 kinderen die toneel-, dans- of musicalles krijgen. "Theater biedt de kinderen zo veel. Dit gebouw is voor veel kinderen ook een soort tweede thuis. Het zou zo

ontzettend zonde zijn als dat verdwijnt," zegt De Groen-Schram.

In de hal wordt de megafoon getest en worden de protestkartonnen verdeeld. 'Red TIJ' staat erop. Ook te lezen is een duidelijke aansporing: 'Doneer'. Enkele ouders staan de demonstranten terzijde: "Vergeet je niet naar de wc te gaan?" en "Wel je jas aan, Vlinder! Het is koud." Dan begint de kluwen kinderen aan een ronde om het grasveld. Het is voor iedereen voor het eerst dat ze een protestmars lopen, maar de leuzen komen er mooi synchroon uit: 'Zonder TIJ zijn we niet blij' en 'Steuu TIJ'. Bij terugkomst is het tijd voor de ingestudeerde choreografie. Ook de ouders doen mee. Al is het maar om warm te blijven.

Na afloop worden posters en flyers uitgedeeld. Daarmee kunnen de kinderen de crowdfunding verder ondersteunen in de buurt. Vanuit de menigte actievoerders is er nog een vraag: "Juf, mogen we ons bord mee naar huis nemen?" Het mag.